

Strategi mot våldsbejakande extremism 2020-2023

Typ av styrdokument	Strategi
Beslutsinstans	Kommunstyrelsen
Fastställd	2020-03-18, § 65
Diarienummer	2019/550
Giltighetstid	2020-2023
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen
Dokumentansvarig	Säkerhetssamordnaren
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Inför 2023

Innehåll

Strategi mot våldsbejakande extremism

Bakgrund	3
Metod	3
Våldsbejakande extremism, definition och miljöer	3
Generella förebyggande insatser	4
Specifika förebyggande insatser	4
Individinriktade förebyggande insatser	4
Målområde 1. Organisation och samordning	6
Målområde 2. Kunskap och stöd	6
Målområde 3. Situation- och behovsanpassade åtgärder	8
Ansvar och uppföljning	8

Bakgrund

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål.

Som stöd för kommunernas förebyggande arbete finns Center mot våldsbejakande extremism (CVE), som är placerat under Brottsförebyggande rådet (BRÅ). Centret ska på olika sätt stärka det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i Sverige och ytterst förebygga ideologiskt motiverad brottslighet och terrorism.

CVE:s fyra huvuduppgifter är:

- Främja utvecklingen av förebyggande arbete nationellt, regionalt och lokalt.
- Verka för en högre grad av samordning och effektivitet i arbetet.
- Ge behovsanpassat stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer i frågan
- Samla och sprida kunskap, baserad på forskning och beprövad erfarenhet samt verka för en kunskapsbaserad praktik.

Metod

Samordningen av kommunens förebyggande resurser för att förebygga våldsbejakande extremism sker genom Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet. Att förebygga förekomsten av våldsbejakande extremism är av avgörande betydelse för att förhindra att odemokratiska krafter får fäste i samhället. För att göra detta krävs ett väl fungerande och långsiktigt samarbete mellan de aktörer som på olika sätt berörs av frågan. Det handlar om både offentlig verksamhet så som kommun, skola, fritidsverksamhet, socialtjänst, polis och säkerhetspolis samt aktörer inom civilsamhället så som föreningar och religiösa samfund.

Våldsbejakande extremism, definition och miljöer

Autonoma miljöer

Den autonoma miljön driver sakfrågor som generellt tilltalar många människor. Den arbetar bland annat mot rasism, nazism, sexism, homofobi, för en bättre miljö och djurens rättigheter. Dessutom är den antikapitalistisk, antiimperialistisk, USA- och Israelfientlig, arbetar för flyktingars rättigheter och för ett socialistiskt samhälle som baserar sig på rättvisa och jämlikhet.

De anser att deras mål kan nås genom en våldsamt revolution. Ett kännetecken är deras hyllande av ickedemokratiska regimer.

Vit makt-miljön

Vit makt-miljön utgörs av olika grupperingar som strävar efter ett oblandat etniskt homogent samhälle där inslag av andra kulturer ska bekämpas. Grupperna är motståndare till invandring och det förekommer föreställningar om att ett raskrig pågår där vit-makt-miljön ser sig som anförare till att olika "raser" ska samexistera i världen vid sidan av varandra. Olika konspirationsteorier och hat gentemot grupper förekommer såsom muslimer och judar. Miljön har omfattande aktiviteter på nätet och har vuxit de senaste åren. Då många är aktiva på nätet men kanske inte deltar på samma sätt i fysiska möten är det svårt att bedöma omfattning.

Religiösa extremistmiljön

Begreppet islamistisk är bildat av ordet islamism och syftar till ett synsätt där islam uppfattas som en hel samhällsordning och därmed innefattar politiska perspektiv. Ordet islamism används i många fall för att beskriva den inriktning som ser islam som allomfattande och den ideologiska modellen för ett lands styrelseskick. Till skillnad från den uppfattning där islam ses som en religion. Begreppet våldsbejakande islamistisk extremism används för att beskriva den extrema miljö och de personer som ser våld som ett legitimt medel för att uppnå ideologins mål.

Generella förebyggande insatser

Kommunen genomför långsiktiga och breda insatser som omfattar samhällets alla medborgare men framförallt barn och ungdomar. Det kan gälla hälsovård, utveckling av social och kognitiv kompetens på förskola, skolans kunskaps- och demokratiuppdrag. Ett brett spektrum av yrkesverksamma inom till exempel skola, fritids- och ungdomsverksamhet, hälsovård och föreningar bedriver ett generellt förebyggande arbete.

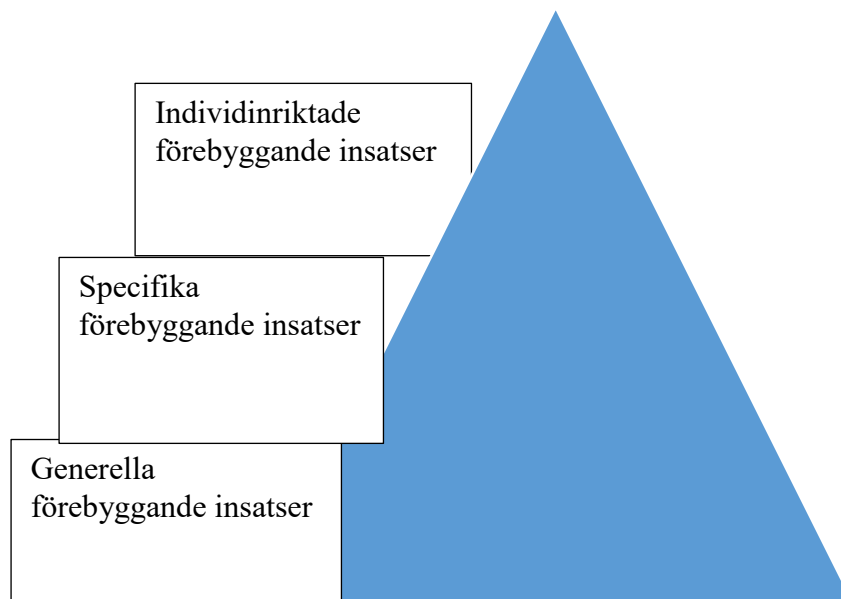
Specifika förebyggande insatser

En mer målinriktad insats mot specifika problem eller unga i riskgrupper. Insatsen är resursorienterad och siktar på att erbjuda andra alternativ. Skolpersonal, socialsekreterare, poliser och andra ska samverka lokalt på denna nivå.

Individeriktade förebyggande insatser

Utgörs av insatser som riktar sig mot den enskilde individen med riskbeteende. Insatsen går ofta hand i hand med förebyggande insatser mot riskgrupper och kan handla om att utreda, anpassa erbjudanden och åtgärder. Skolpersonal, socialarbetare och personal inom psykiatri och sjukvård är exempel på grupper som arbetar med unga på denna preventionsnivå.

Triangeln visar att det förebyggande arbetet främst handlar om att stärka den sociala hållbarheten. Detta inryms främst i kommunens uppdrag men till viss del även polisens och säkerhetspolisens. Högre upp i triangeln där riskgrupper och faktiska indikationer på våldsbejakande extremism identifieras blir polisens och säkerhetspolisens roll tydligare samtidigt som samverkan mellan kommun och polis är en viktig förutsättning. Kommunen ska ha beredskap, till exempel genom arbetsgrupper, för att handla när de får kännedom om en person i riskgrupp eller någon som vill hoppa av från en radikal miljö. Kommunens fokus ska ligga i botten av triangeln där förebyggande och främjande insatser ska skapa goda förutsättningar att nå så brett som möjligt.

Målområde 1. Organisation och samordning

Arbetet mot våldsbejakande extremism kräver samarbete, samsyn och samordning mellan olika förvaltningar, externa myndigheter och andra samhällsaktörer.

Mål 2023

Väl fungerande samordning inom kommunens olika verksamheter och med andra samhällsaktörer för att identifiera och förebygga våldsbejakande extremism.

Aktivitet 2020 -2023	Ansvarig för aktiviteten
Fortsatt samverkan och samordning mellan berörda förvaltningar och polis.	KUSH ¹ , Säkerhetssamordnare, Kommunpolis
Utveckla samverkan med föreningslivet och andra ideella aktörer.	KUSH, Säkerhetssamordnare, Kommunpolis

Mål 2023
Kommunens personal ska ha en grundläggande kunskap om våldsbejakande extremism och riskmiljöer.
Verksamheter som kan beröras av våldsbejakande extremism ska ha rutiner för att arbeta med frågan.

Målområde 2. Kunskap och stöd

De som på olika sätt medverkar i det främjande och förebyggande arbetet behöver kompetensutveckling för att möta de unga som är i riskzonen för att hamna i våldsbejakande miljöer. Information om våldsbejakande extremism behöver finnas tillgängligt för alla medborgare och det behöver finnas tydlig information om var stöd och hjälp finns att få.

Vid framtagandet av konkreta åtgärder spelar genusperspektivet en viktig roll då våldsbejakande extremistiska grupper oftast utgörs av pojkar och män som av ideologiska skäl kan motsätta sig jämställdhet mellan män och kvinnor.

Aktivitet 2020 - 2023	Ansvarig för aktiviteten
-----------------------	--------------------------

¹ Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet

Ta fram och efter behov revidera den lokala lägesbilden.	KUSH, EST ²
Säkerställa att kontaktpersoner finns från skola, fritid, och socialtjänst för att bevaka frågan i verksamheterna.	KUSH
Utveckla rutiner för skola och fritid i kontakten med socialtjänst och polis om bl. a. våldsbejakande extremism.	KUSH
Rutiner för informationsdelning till berörda aktörer inom kommunen och till externa aktörer.	KUSH

---

² Effektiv samordning för trygghet

Målområde 3. Situations- och behovsanpassade åtgärder

Om kommunen får kännedom om risk för eller pågående våldsbejakande extremism ska kommunens verksamheter ha beredskap för att i samverkan med polis och säkerhetspolis hantera den uppkomna situationen.

Mål 2023

Kommunen ska ha förmåga att snabbt och samordnat hantera radikaliserings och våldsbejakande extremism på individ – och gruppnivå i samarbete med polis och säkerhetspolis.

Aktivitet 2020 – 2023

Ansvarig för åtgärden

Ta fram rutiner för hantering av ärenden som berör våldsbejakande extremism.

KUSH

Ansvar och uppföljning

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet ansvarar för att följa upp mål och aktiviteter årligen.